

Kontroly kotlů – zprovozněna databáze oprávněných techniků

Zdroj TZB Info 7. 12. 2019, autor Ing. Zdeněk Lyčka

Databáze kontrolorů kotlů na pevná paliva je spuštěna. Zatím ještě není kompletní, ale lze se s ní začít učit pracovat.

Ministerstvo životního prostředí zprovoznilo zkušebně databázi osob oprávněných provádět kontroly spalovacích zdrojů na pevná paliva napojených na teplovodní otopnou soustavu.

Povinné kontroly teplovodních kotlů a topidel s teplovodním výměníkem spalující pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně **smí podle zákona o ochraně ovzduší č.201/ 2012 Sb.** (dále jen **zákon**) provádět pouze **fyzická osoba**, která byla proškolená výrobcem tohoto spalovacího stacionárního zdroje a **má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě. Zákon tyto techniky označuje jako odborně způsobilé osoby (OZO).**

Podle § 17a zákona má od **1. 1. 2020 MŽP zprovoznit tzv. databázi OZO** (dále jen **Databáze**), která má provozovatelům povinně kontrolovaných spalovacích zdrojů umožnit jednoduché vyhledávání techniků, kteří jsou oprávněni kontrolovat právě ten jejich kotel, topidlo či kamna (vždy s teplovodním výměníkem a příkonem 10 kW – 300 kW).

Databáze OZO

Dle zákona je **Databáze informačním systémem veřejné správy, který slouží k vedení údajů o OZO a současně umožňuje komunikaci provozovatele přímo s výrobcem jeho spalovacího zdroje týkající se dostupnosti OZO.** Správcem **Databáze je MŽP** a údaje do ní vkládají a aktualizují výrobci spalovacího zdrojů. **Výrobci jsou povinni údaje o OZO do Databáze vložit nejpozději do 30 dnů od okamžiku, kdy OZO udělili oprávnění k instalaci, provozu a údržbě stacionárního spalovacího zdroje nebo jeho změny.**

Databáze je zprovozněna

Vzhledem k velkému počtu OZO mají výrobci spalovacích zdrojů možnost vkládat do **Databáze údaje o proškolených OZO již od léta letošního roku. Pro provozovatele zdrojů měla být Databáze přístupná nejpozději od 1. ledna 2020, MŽP ji však zkušebně zprovoznilo již nyní. I z tohoto důvodu nejsou doposud do Databáze zavedeny všechny OZO.**

Zde je důležité zdůraznit, že **od 1. ledna 2020 má také OZO novou povinnost hlásit do stejného informačního systému výsledky provedené kontroly zdroje (nejpozději do 60 dnů od provedení kontroly).** Takže OZO, která nebude v Databázi registrovaná nemůže zpětně provádět hlášení o výsledku kontroly, což je přestupek, který může být „ohodnocen“ pokutou až 50 tisíc korun.

Jak vyhledat OZO?

Základ je přesná adresa. Odkaz na **Databázi je na webových stránkách MŽP (<https://ipo.mzp.cz/>; <https://www.mzp.cz/>)**

Po otevření odkazu se objeví obrazovka s možností zadání základních údajů (viz obr.1).

Klíčové je správně zadat přesnou adresu žadatele o informaci. Adresa musí souhlasit s adresou uvedenou v občanském průkaze. Systém si ověřuje existenci zadávané adresy a **na neexistující nereaguje.**

Dalším povinným údajem je okruh vzdálenosti v km od zadané adresy, ve kterém chcete příslušné OZO vyhledat. Pokud zadáte pouze tyto dva údaje a kliknete „vyhledat“, zobrazí se vám všechny OZO oprávněné ke kontrolám od všech výrobců, typů, značek a modelů v zadaném okruhu.

To jistě nechcete. **Vyhledávání OZO si proto zpřesníte zadáním jména výrobce** (databáze nabídne seznam registrovaných výrobců, zatím tam nejsou všichni).

Dále je možné zadat typ kotle (Databáze opět nabídne výběr z možných variant...prohořivací, odhořivací, automatický, atd. ...), a dále **značku a model** konkrétního kotle.

Konkrétní příklad

Vyhledávání si uveďme na konkrétním příkladu. **Znám jméno výrobce a typ mého kotle. Zadám přesnou adresu a zvolím, že chci vyhledat OZO v okruhu 100 km a kliknu na „Vyhledat“.**

Výsledek je na obr. 2. Zobrazí se podrobná mapa s označením sídla OZO zaregistrovaných ve zvoleném okruhu 100 km. Pod mapou je uveden seznam všech nalezených OZO. U každé OZO lze poté otevřením odkazu **„zobrazit detail“** zjistit všechna oprávnění, které má udělena. Tedy které typy kotlů a od kterých výrobců je OZO oprávněna kontrolovat. Více na (<https://ipo.mzp.cz/>)

Obr.1 úvodní strana Databáze pro zadání základních údajů

Obr.2 Výsledek vyhledávání

Nejen kotle, ale i topidla s teplovodním výměníkem

I když se v **Databázi** dá vyhledávat pouze podle „výrobce kotle“, „typu kotle“, „modelu a značky kotle“, **musí v ní být uvedena samozřejmě také lokální topidla s teplovodním výměníkem**. Pokud je tento výměník napojený na otopnou soustavu a **celkový příkon topidla** (sálavá složka i „tepl vodní“ podíl) je **minimálně 10 kW** (příklad výpočtu - výkon 4 kW do vody, 4 kW sálavě do vzduchu s 80 % účinností zařízení to znamená při celkovém jmenovitém výkonu 8 kW s účinností 80 % je příkon tohoto zařízení 10 kW), to je již nutné také u tohoto spalovacího zdroje provádět pravidelné kontroly podle zákona o ochraně ovzduší č. 201/ 2012 Sb.. A samozřejmě i na tyto zdroje musí být výrobci také zaškoleny a do Databáze zavedeny OZO.

Kontrola kotle, nikoliv revize !!!

Na TZB-info jsme již v mnoha článcích uvedli, že je velký rozdíl mezi revizí a kontrolou kotle. Revize se týká tlakových zkoušek velkých spalovacích zdrojů a provádět je mohou pouze stanovení specialisté. **Kontrola kotle se týká ovšem jeho vlivu na vnější ovzduší a je prováděna na základě ustanovení jiného zákona než revize kotle.**

Revizní technik kotlů není automaticky oprávněn provádět kontroly kotlů jako OZO.

Jako znalec z oboru jsem se bohužel setkal již s velkým počtem případů, kdy kontroly podle zákona o ochraně ovzduší prováděli revizní technici, kteří k tomu nebyli oprávněni. Byli zákazníkem, který nezná přesný význam pojmu kontrolor - OZO a revizní techniky požádání o revizi kotle, a tak ji provedli. Bez toho, že by zákazníka na jeho omyl neupozornili.

To vše je bohužel důsledek zaměňování pojmů revize a kontrola kotle i ze strany státních orgánů. K této záměně bohužel přispívá i samotné MŽP, když na svých stránkách odkazuje na Databázi jako na „Revize kotlů na pevná paliva“.